

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo v.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Dominica. VI. post Trinitatis

pravis et suggestioibus: et oēs pusillos et magnos etc. qz a maioribus ad miore pēs auaricie studēt et fac ne qd possit emere aut vendere nisi habeat characterē bestie. i. diabolici characterē falsitas et fraus. Jo. viij. Vendax est et p̄f ei⁹. Sz attende qd subūgū. Apo. xiiij. Quicūqz acc. charac. bestie in fronte sua aut in manu sua hic bibet de vino ire dei et cruciabitur igne et sulphure in specu angeloz sc̄toꝝ et an̄ spectū agni: et sum̄s tormentoz eoz ascendet in secula seculoz.

Secund⁹ ar. In p̄ce. etc. In hoc dicē dum de sc̄da q̄ est Vanitas intentiois q̄ pōt ptingere tripl̄.

Prio p̄f inanis gl̄iam.

Sc̄do p̄f auariciā.

Tertio p̄f aciditā.

Prio igit̄ etc. Erāt vtiqz pharisei et scribe supbi q̄rentes in dictis et factis suis laudes hoim̄ q̄vanā gl̄iam. Mat. xxij. Dia opa sua faciunt vt videant̄ ab hoibz. Nisi ergo abundauerit etc. qz nos oportet oia facere ad gl̄iam dei. j. Lo. x. Dia in gl̄iam dei facite. et Mat. vj. Attendite ne iusticiā vestra faciat̄ corā hoibz vt videam̄ ab eis: alioqn̄ mercedē nō habebit̄ apud p̄tē vestrā q̄ in cel̄ est. Miserabil̄ certe et vituperabilis ē inanis gl̄ia. Tū rōne breuis duracionis. Ps. Inimici dñi mox vt honorificati fuerint et exaltati deficiētes quēadmodū fum⁹ deficient. Tū rōne dānicacionis qz p̄ vacua et falsa gl̄ia amittit̄ hōyē rā et celestē gl̄iam. Mat. v. Amē dico vob̄ receperit merce. suā. Gl̄n. iij. Reg. xx. Ezechias qz thesauros suos oñdit babilonij oēs pdidit. Tū rōne obligatiois. i. ad p̄nā eternā Apo. xvij. Quārū se gl̄ificauerit et in delictis suis: tātū date illi tormētū et luctū. Sc̄do p̄f auariciā. Sic em̄ seruebāt pharisei deo p̄f lucrū tpale. qm̄ vt h̄ Lu. xvj. auari erant. Gl̄n. mat. xxij. Ne vob̄ scribe et pharisei q̄ domos viduar. co meditis in orōne lōga orātes. Nisi ḡ abūdauerit etc. Audite o viri ecclesiastici: videte ne p̄lucro tpali dño seruiat̄: et sic siles sit̄ phariseis. Tertio p̄f aciditā. qz vtiqz negligent̄ agit̄ Illud. ij. Lo. ix. Nō ex tri. aut ex neces. hilarē eni datorē dñi. de⁹. Et ioh̄. xxij. Estote solliciti vt custodi. cūcta q̄ scripta sunt. Et Ro. xij. Sollicitudie nō

pigr̄. et Col. ij. De qd agit̄ ex aio opa n̄ sic deo non hoibz sciētes qm̄ a deo recipiēt̄ mercedē. Si aut̄ negligent̄ agit̄: ira dei iur̄. **E**xemplū narrat ceterū Sacerdos qdā in ordine cisterciē solit⁹ fuit dict⁹ matutinis in illo intervallo q̄ solent fr̄es vacare orōni sup vnā sedū se deponere et int̄ orōnis p̄ba dormire. Gl̄ lens ḡ dñs illi oñdere qz illa horaz maxie tali loco nō cēt dormitādū sz i orōne vigilandū: apparuit sibi i cruce x̄so do: so ad illū vt dicere videret̄: qz tepid⁹ es et acidio: sus: n̄ es dign⁹ facie meā itueri. et h̄ sepi⁹ illi p̄rigisse restat⁹ ē. Virū certe ac misera: hile: mundani diligent̄ agūt p̄ tpalibus et hos tā negligent̄ agūt p̄ spūal̄ lucro. Bern̄. Quid ignauie ē fr̄es: ardēt⁹ appetit̄ hoies p̄nitiosa q̄ nos vtilia: alacri⁹ currūt ad mortē q̄ nos ad vitā.

Pro t̄tio ar. applica qd h̄ sabbo post Tr̄ia dñica aduenit. Abijctam⁹ etc

Dñica. vj. post Trinitatis. Sermo. v.

Nisi abund.

Si mortui sum⁹ cū ch̄o: credim⁹ qz sil̄ viuem⁹ cū ch̄isto. Ro. vj. Si mortui vere sum⁹ cū ch̄o: viuemus inquā sine labore: sine dolore: sine timore. De p̄mo Apo. xiiij. A modo iā dic̄ spūs vt req̄scāt a laboribz suis. De sc̄do Esa. xxxv. Gaudiū et exul. obtinebūt et fugiet dolor et gemitus. De tertio p̄verb. j. Qui me audierit: absqz terrore requiescet etc. Nisi etc.

Prim⁹ ar. Vt iusticia p̄mineat inf̄ oēs p̄tutes morales. Q. nō. Fortitudo enim ē circa difficiliora. i. circa picula mortis. ij. eth. Virt⁹ aut̄ ē circa difficile. ij. ethic. Contra. Tull⁹ j. de offi. In iusticia p̄tute splendor ē maxim⁹ ex q̄ viri boni nominant̄. R̄ndet Tho. ij. q. lviij. Iusticia legal̄ p̄clara ē int̄ oēs p̄tutes inq̄ntū bonū cōe p̄minet bono singulari vni⁹ p̄sone. Iusticia p̄cularis p̄cellit inf̄ alias p̄tutes. Alte ei respiciūt solū bonū ip̄i⁹ p̄tutes: sz iusticia etiā bonū alteri⁹ qz iusticiaz hō bñ se bz ad aliū: vt habet. v. ethicorū.

In quibus fortitudo sit circa difficultiora: tñ iusticia est circa meliora. **Hec Tho.**
Pro fundamēto. **Dis** virtus ē circa ardua et difficultia et excellētia. **Quid** de ardua. Est nulla nisi ardua virtus. Et phus. j. rbero. Recesse ē maxias esse putes eas q̄ sūt alijs honestissime: si q̄d est virtus potētia bñ factiva. p̄ h̄ fortes et iustos maxime honorāt: qm̄ fortitudo ē alijs vtilis in bello. iusticia autē et in bello et in pace. Et in. v. **Eccl.** d̄r q̄ iusticia legalis est p̄clarissima virtus et neq̄ besperus neq̄ lucifer ita admirabilis. **Cum** q̄ q̄rit An iusticia zc. **Dic** rñ. vt s̄. **Et** q̄ clude q̄ vitupandi s̄ q̄ iusticia p̄uertit et iusticia faciunt oēs vices p̄ctas: fornicatores: avari zc. q̄ non reddūt deo qd̄ debēt: reuerētia vices et honorē: obedētia et timorē: beuolētia et amorē. **Cōtra** q̄s **Malach. j.** Si ego p̄ sum: vbi est honor me? et si dñs ego sum: vbi ē timor me? **De** q̄t sunt iniusti legi et tētrasgressores: quia est nūc vicioz inundatio in q̄ mlti pereunt. **Figura** **Ben. vij.** Cū transissent septē dies / aq̄ diluuij inundauerunt sup̄ terrā et p̄ualuerūt nimis super terrā: op̄tios sūt mōres excelsi sub vniuerso celo: cōsumpraq̄ est oīs caro: remanstitq̄ solus **Noe** et qui cum eo crāt in arca. **Sp̄ual** p̄ septē dies intellige q̄tuor virtutes cardinales cū tribz theologis: q̄ oēs iam trāsierūt et recesserūt ab hoibz. aut septē p̄sideratōes illūinatiuas ad modū septē dierz. **Prima** est turpissime vilitas: q̄ seip̄ puenit ex p̄ctō. **Secūda** ē miserrime seruitus: q̄ p̄ctō diabolo subijcit. **Tertia** ē certissime mortalitas. **Quarta** diuine potētētie inuincibilis. **Quinta** diuine sapie ifalibilis. **Sexta** diuine iusticie iflexibilis. **Septima** infernalis miserie intermiabilis. **Que** iā etiā transierūt. s. a cogitatioe multoz. **Pauci** em̄ has p̄sideratōes hñt: sed magis ad p̄ctas voluptates aspirāt. **Aq̄** autē diluuij sunt delectatiōes seu voluptates vite p̄ctas. **Per** terrā intellige terrenos hoies. **Per** montes p̄o in sublimioribz dignitatibz p̄stitutos. **Cōsumpraq̄** est oīs caro. s. oīs hō carnalis et sensualis spiritua liter mortuus est p̄ter **Noe**. s. euz q̄ in deo p̄ amorē redēscit: et alios q̄ sunt in arca. s. in charitate q̄ fert sup̄ aq̄s maris huius mūdi. **Aug.** Amas deū ambulans supra mare:

sub pedibus tuis est seculi tumor. Amas seculū absorbet te: amatores suos vorare non potest: non portare.

Secūda ar. In p̄ced. zc. Nūc de tertia q̄ est prauitas imp̄fectiōis. **Et** em̄ factiora aliqua facerent: tñ ea que grauiora erant legis p̄mitterebāt. **Dat. xxij.** **De** vobis scribe et pharisei hypocrite q̄ decimatis anhetū: mērbā: et ciminū: et reliq̄st que grauiora sunt legē. s. iudiciū: misericordiaz et fidem. **Hec** em̄ oportuit face et illa n̄ omittēre. **Nisi** q̄ abūdauerit iusticia zc. qz oportet q̄ iusticia n̄ra sit p̄fecta. **Sed** heu timendū est q̄ multi more phariseoz iusticia habent dimiūtā: omittētes tria necessaria que tangunt in autoritate saluatoris p̄missa.

Primo iudicij veritatem.

Secundo misericordie suauitatem.

Tertio cōuersationis fidelitatem.

Primo igit multi omittūt iudicij veritatem. **Esa. j.** **Principes** tui infideles: p̄cij furum: oēs diligunt munera: sequunt retributiones: pupillo nō iudicāt: causa vidue nō ingrediet ad eos. **Propter** hoc ait dñs **Heu** ego p̄solabor sup̄ hostibz meis et vni dicabor de inimicis meis. et **Sap. vij.** **Audite** reges et intelligite: discite iudices filiiu terre: p̄bete aures vras q̄ p̄tinetz multitudines et placet vob in turbis nationū qm̄ data est a dño p̄as vobis et virtus ab altissimo qui interrogabit opa vestra et cogitationes scrutabit: qm̄ cum essetz ministri regni **Alius** nō recte iudicatz: neq̄ custodistis legē iusticie: neq̄ s̄m voluntatez dei ambulatz: horrende et cito apparebit vobis qm̄ dyrissimū iudiciū his q̄ p̄sūt fiet. **Secūdo** omittunt q̄ plurimi misericordie dignitate. **Cū** tñ dicat **Prouer. xij.** **Facere** misericordiam magis deo placet q̄ victime. **Et** **Fac. ij.** d̄r. **Judiciū** sine misericordia fiet ei q̄ n̄ fecerit misericordiam. **De** q̄ p̄loger elegata ē a filijs hoim̄ misericordia: contracta ē largitas nisi illa q̄ vanitati subseruit. **Osee. iij.** **Nō** est misericordia in terra. **Tertio** omittūt cōuersationis fidelitate. ideo impletum est illud **Dat. xxij.** **Refrigescet** charitas: et abū dabit iniquitas. **Et** ill d̄ **Hiere. ix.** **Extrēderūt** lingua suā q̄si arcū mēdacij et nō p̄ctas: cōfortati sunt in terra. qz de malo ad malū egressi sunt: et me nō cognouerunt dicit

Domínica. VI. post Trinitatis

dn̄s. Unusquisq; a prio suo se custodiat: et in oi fratre suo n̄ habeat fiducia. qz ois frater sup̄lātās sup̄lābit: et ois amic⁹ fraudulēter incedet: z vir fratrē suū veri debet: z vitatē nō loquet: docuerūt em̄ in guas suas loq̄ mēdaciū: vt iniq̄ agerēt labozauerūt. Et qm̄ mlti sunt tales omittē res vicz iudiciū: amiaz: z fidelitatē. ideo t̄mendū est qz mlti sunt de nūero reproboz. **Uñ** Dat. vii. Dulci sunt q̄ p̄ vitā pditio/ nis am̄lāt. **Exēplū** legit i legēda be/ ati Bernardi: q̄ qdaz heremita zc. Vide dñica in. lxx. sermone. viij.

Tertio ar. Aud. s. Videte q̄ ne iusti cia v̄ra sit diminuta. qm̄ d̄r d̄ regul̄ iuris. li. vi. c. defleg. Defleat pctōz q̄ offē/ dens in vno fact⁹ ē oim̄ re. Uñ sim leges Solutio p̄r nō p̄stat liberationē: vt patet L̄ d̄ subtracōne p̄ignoz. l. q̄. iij. Et. ff. de p̄boz obligatōibz. l. In executōe. Ubi d̄r qz nō pōt aliqd̄ solui: nisi totū soluat. s. p̄ter v̄lūtātē recipientz. Siquis em̄ volue/ rit soluere p̄rē p̄ctōis sue z nō totā: tūc to rū qd̄ tenet aufert ab eo. Expone z appli/ ca ad eū q̄ p̄rē p̄ceptoz seruat z nō oia. cū tū sc̄p̄rū sit Deut. vi. Timeas dñm deum tuū z custodias oia mā data z p̄cepta ei. Et. x. ca. Ama dñm deū tuū z obserua p̄/ cepta eius oi tpe.

Dñica sexta post Trini. Sermo. vi.

Nisi abunda. zc. Sciētes qz ch̄s resurgens ex mortuis tā nō morit: mors illi vltra nō dñabit. Rho. vi. Si h̄ bñ con siderem⁹ affectiue iusticia nostra abunda/ bit zc. Uñ d̄r. Sciētes. i. sepe p̄siderātes Et hec p̄sideratio valet ad tria **P**rimo ad pcurādā spūalē resurrectōez **S**ecō ad h̄mōi resurrectōis pseuerati/ **T**ertio ad sperati/ (uā p̄tinuatiōez. uā corp̄alis resurrectōis expectationem **D**e p̄mo Eph. v. Surge q̄ dormis et exurge a mortuis. **D**escōdo Colo. iij. Si p̄surrexistz cū ch̄s q̄ surū sūt q̄rite. s. pseue rāte. **D**e tertio. j. cor. xv. Si ch̄s p̄di/ cat qz resurrexit a mor. quō qdā dicit i vo bis qz resurrectio mortuoz nō ē. Et Job xij. Scio qz redēptor me⁹ viuit z i nouissi

mo die de terra surrectur⁹ sū zc. **A**lli zc. **R**im⁹ ar. An q̄cūq; facit iniustū pech/ cet mor: talr: **D**, nō d̄r q̄ quā iniusti ciā facit: pax a medio declinat. q̄ pax pech/ cat. **C**otr. **D**ñicūq; facit iniustū: facit q̄ legē dei. **R**idet Tho. ij. q. lix. Pec catū mortale est qd̄ p̄uat charitatē p̄ quā est vita aie. **D**e aut̄ nocumētū alteri illarū ex se charitati repuḡt q̄ monet ad volēdū bonū alteri. **E**t iō cū iniusticia sp̄ p̄stat in nocumēto alteri: manifestū ē qz iniustū facere ex genere suo ē pctm̄ mortale. Ad illd̄ aut̄ qd̄ obijct̄ d̄icēdū: qz i p̄uo iniustū facere deficit a p̄fecta rōne ei⁹ qd̄ ē iniustū facere inq̄ntū p̄abile ē qz inde ali⁹ n̄ ledit nec ei displicet. **H**ec tho. **P**ro sūd. Per iniusticiaz maxie destruit ois ciuitas. z p̄ iusticia seruaf. Uñ z phus. iij. Pol̄ Sine iusticia ip̄ossible est inbitare ciuitatē. Et **T**ulli⁹ li. de offi. Nulla res vehemēt⁹ p̄ri net rēpublicā q̄ fides. i. fidelitas q̄ maxie p̄ iniusticia tollit. Sed heu q̄ p̄passim nūc regnat iniusticia z infidelitas. Alan⁹ d̄ plā ctu nature. Heu q̄ p̄ceptitē passa ruitam virt⁹ sub vicio victa laborat: p̄rut⁹ species exulat om̄is. **L**axant vicio frena furoris. **H**oz fraudis fidei nubilat astrū. **S**z q̄rit **A**n q̄cūq; zc. **D**ic rñ. vt s. **E**t q̄ cōclude q̄timēdū est iniustū facere. **N**ā vt d̄r p̄s. **I**niusti dispibūt sū reliq̄e ip̄ioz interibūt. **I**dē. **I**niusti punient z semen ip̄ioz p̄bit **A**udite o pctōzes diuie legē iusticia trā/ grediētes. **O** fraudulētio mēdaces: o p̄ iurito pctōzes: o paupez z simpliciū op̄/ p̄ssozes zc. **E**t vñ tot iniusticie: **C**erte ex nimio affectu ad aq̄s hui⁹ vite. s. delectatōes carnales z mūdanas. **N**orate. **T**pe magni est⁹ dz hō cauere a nimio potu aq̄ frigidē. **S**apue cū magnū habeat laborem sustinere. **I**deo etiam volētes p̄liari cauet sibi ne sū eadē vice multū bibāt. **S**pūalr̄ **L**auere dz hō ne sici delictiaz aut diuitiaz nimis obtēpet. qz sic d̄r **C**hry. sup̄ **D**at. exinde vehemētioz fit cupido. **E**t grauati talibz aq̄s/ hostes pugnare nō possum⁹. **F**igura **J**udic. vii. **I**lli reputati sūt ap̄ri ad plū qui sola manu bibeāt aquā zc. **V**it de ibi. **M**oralr̄ **D**ut sola manu aquā deli ctiaz aut diuitiaz labūt ad necessitatē/ cor ibidē nō apponentes: ap̄ri sunt ad seq̄ndūz ch̄m z vincendū madian. i. diabolu. **S**ed

gust⁹
R̄m̄ gen⁹ d̄mōsic̄ c̄q̄p̄zi p̄t̄ inuiazū remiss⁹
z̄z̄ḡozū
cyoēs p̄d̄m̄ valent q̄ p̄m̄q̄ f̄d̄at̄ p̄d̄m̄p̄o p̄
*act⁹ qz ignosa **C**h̄s*
mltū bonū acceptat a deo qz facit hō uolē
uizū remittz